



TRAFIKSKADENÄMNDEN
VERKSAMHETEN 2016

INNEHÅLL

Om Trafikskadenämnden	1
Ordföranden och kanslichefen om verksamhetsåret 2016	2
Nämndens verksamhet 2016	4
Årsstatistik	5

Om Trafikskadenämnden

Trafikskadenämndens uppgift är att säkerställa att den som skadats i en trafikolycka ska få en rättvis och skälig ersättning som utgår från gällande författningar och praxis.

Prövning i nämnden

Trafikskadenämnden gör sin bedömning utifrån skadeståndsrättsliga regler i enlighet med trafikskadelagen och skadeståndslagen samt rättspraxis från de allmänna domstolarna och förvaltningsdomstolarna.

Den som har råkat ut för en personskada i trafiken har rätt till ekonomisk ersättning från sitt försäkringsbolag. Om man har fått ett slutligt beslut från sitt försäkringsbolag och inte är nöjd med det, kan man ansöka om en prövning hos Trafikskadenämnden. Ärendet blir då ett tvistlösningsärende.

Om ett ärende är obligatoriskt behöver den som skadats inte själv ansöka om en prövning i Trafikskadenämnden. Försäkringsbolaget har då en skyldighet att låta nämnden pröva ärendet, oavsett om parterna är överens eller inte.

Det är obligatoriskt för bolagen och Trafikförsäkringsföreningen att begära en prövning i nämnden i följande slag av ärenden:

- det är fråga om förlust av underhåll till maka, make eller därmed jämställd person efter en avliden person,
- det är fråga om omprövning.

Rådgivande yttranden

När Trafikskadenämnden sammanträder och fattar beslut deltar normalt en ordförande och en vice ordförande som är jurister med domarerfarenhet, två representanter för konsumenterna samt två representanter för försäkringsbolagen. De senare får inte delta när beslut fattas i det egna bolagets ärenden.

Trafikskadenämndens ordförande utses av regeringen och övriga ledamöter av Finansinspektionen.

Trafikskadenämnden lämnar yttranden som är rådgivande för försäkringsbolagen. Dessutom är nämnden remissorgan i frågor inom personskaderätten och står, vid sidan av det allmänna rättssystemet, för en betydande del av praxisbildningen inom detta rättsområde.

Nämndens råd

Enligt reglementet ska Trafikskadenämnden utse ett råd av nämndledamöter för att behandla ersättningsfrågor av principiell betydelse. Rådet består av nämndens ordförande och fyra vice ordförande samt fem ledamöter från var och en av de båda övriga ledamotsgrupperna. Rådsprotokollet kan beställas från nämndens kansli.

Tabeller

Trafikskadenämndens råd fastställer varje år tabeller som används för att bestämma ersättningen för medicinsk invaliditet, så kallad menersättning. Beloppets storlek beror på vilken invaliditetsgrad skadan har medfört och vilken ålder den skadade hade vid invaliditetstidpunkten.

Rådet fastställer också tabeller om ersättning för sveda och värk, utseendemässiga förändringar och amputationer. Tabellerna ges ut årligen som cirkulär och finns på nämndens webbplats.

Referat

Trafikskadenämnden bedömer i ärenden som har ett mer principiellt intresse redovisas i referat. Dessa finns på nämndens webbplats.

Ordföranden och kanslichefen om verksamhetsåret 2016

Under hösten 2016 blev Trafikskadenämnden en godkänd nämnd för alternativ tvistlösning. Ett nytt reglemente antogs och det innebär bland annat att en sökande i tvistiga frågor själv kan ansöka om prövning hos nämnden.

Utvecklingsarbete och digitalisering

I september blev Trafikskadenämnden en godkänd nämnd för alternativ tvistlösning. Den största förändringen är att den sökande i tvistiga frågor själv kan vända sig till nämnden och begära prövning istället för att som tidigare behöva gå via försäkringsbolaget. I maj öppnade Trafikskadenämnden en portal på webbplatsen där den sökande kan ansöka direkt hos nämnden. Möjligheten att ansöka per post finns också kvar.

För att Trafikskadenämnden skulle kunna bli en nämnd för alternativ tvistlösning krävdes ett nytt reglemente. Ett sådant godkändes av regeringen under våren. Nämnden tog också fram en ny arbetsordning.

Detta är några av de största förändringarna i reglementet:

- Den sökande kan själv vända sig direkt till nämnden och begära prövning i tvistiga frågor istället för att som idag gå via försäkringsbolaget.
- För att undvika att nämnden belastas med onödiga eller olämpliga ansökningar finns det nu möjlighet för nämnden att i specifika situationer kunna avvisa dem.
- I de obligatoriska ärendena höjdes den nuvarande beloppsgränsen vid inkomstförlust från ett halvt till ett helt prisbasbelopp. Frågan om efterlevande barns rätt till underhållsättning omfattas inte längre av obligatoriet.

På Trafikskadenämndens extranät kan nämndens ledamöter och försäkringsbolagens skadereglerare logga in och hämta nämndformulär, manualer och annan information. Under året blev det möjligt för ledamöterna att ta del av avidentifierade yttranden i de ärenden som prövats i nämnden. Kansliet fortsatte arbetet med att utveckla blan-

ketter och formulär för obligatoriska ärenden.

Under året har det digitala registret över ärr på webbplatsen (ärrtjänsten) börjat användas. Registret innehåller åtskilliga exempelbilder av ärr i olika svårhetsgrad.

En ny webbplats för Trafikskadenämnden kommer att lanseras under 2017. I fokus är användarvänlighet och webbplatsen anpassas för mobila enheter.

Ärendebalanser

Under året har ärendebalansen ökat. Anledningen är framförallt att det kommit in betydligt fler tvistlösningsärenden än de tidigare § 4-ärendena. Prognosen visar att antalet inkommande ärenden för 2017 kommer att ligga på ungefär samma nivå som i år. Målet är att ärendebalanser och hanteringstider ska minskas under 2017.

Informationsarbete

Vid flera tillfällen under året har nämndens kansli informerat om Trafikskadenämndens och kansliets verksamhet samt om utvecklingen av nämndens praxis. Kanslichef Peter Rigling

höll föredrag hos ett flertal försäkringsbolag och medverkade på ett antal seminarier hos förbund och intresseorganisationer.

Referat

Under året lämnade Trafikskadenämnden ett referat som behandlade frågan om Högsta domstolens avgörande i rättsfallet NJA 2009 s 104 är tillämpligt i fråga om ersättning för kostnader där det före trafikolyckan fanns en sjukdomsbild men inga kostnader. Detta referat finns på nämndens webbplats.

Ambitionen är att lämna betydligt fler referat under 2017 än tidigare år.

Rådsmöten och kansli-personal

Tre rådsmöten hölls under året och rådet fattade beslut i bland annat följande ämnen:

- Ändring av arbetsordningen
- Översyn av ersättningarna för inkomstförlust i barnskadefall
- Vissa frågor om tjänstepensionsförlust
- Delningstal vid beräkning av förlust av allmän pension

- Komplettering av Anvisningar för beräkning av förlust av allmän pension
- Justerad miniminivå i underhållsärenden
- Avkastningsränta på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall
- Anpassning av nämndens hjälptabeller m.m. till förändringar i penningvärdet
- Hjälptabeller för 2017

Under 2017 planeras ett råds-möte i juni och ett i november.

Trafikskadenämnden har en arbetsgrupp inom området utseendemässiga förändringar. Under 2017 kommer en ny arbetsgrupp att börja arbetet med att se över vissa frågor om ersättning för sveda och värk.

Nämndens kansli bestod under 2016 av 15 personer, varav 13 jurister och två administratörer.

Annika Brickman
Ordförande

Peter Rigling
Kanslichef

Nämndens verksamhet 2016

Trafikskadenämnden tar varje år fram olika statistiska uppgifter som redovisas i sin helhet på sidorna 5-11. För att göra det enklare att förstå statistiken förklaras en del av dessa uppgifter här.

Ärenden och hanteringstider

Under 2016 kom det in 2 958 ärenden till nämnden. Det är en ökning med drygt 5 procent sedan föregående år. Antalet obligatoriska ärenden har gått upp med knappt 4 procent. Vid 148 sammanträden prövade nämnden 2 678 ärenden, vilket är i stort sett lika många som föregående år.

Cirka 72 procent av de prövade ärendena slutprövades. Andelen tvistlösningsärenden, § 4 ärenden och sambandsärenden uppgick till cirka 25 procent.

Under året fick drygt 2 500 personer sina ärenden prövade i nämnden.

Den genomsnittliga hanteringstiden för obligatoriska ärenden som prövades av nämnden var 4,7 månader under 2016, vilket var en ökning i jämförelse med föregående år. Balansen ökade från 782 till

1 030 ärenden. Med balansen menas antalet öppna ärenden vid årets slut (exklusive så kallade läkarärenden).

Beslutens överensstämmelse med försäkringsbolagens förslag

I drygt 24 procent av de prövade obligatoriska ärendena avvek nämnden från bolagens ersättningsförslag. I dessa fall föreslog nämnden en höjning av ersättningen i 17,6 procent och en sänkning i 6,5 procent av fallen. Överensstämmelsen mellan bolagets ersättningsförslag och nämndens beslut uppgick således till 75,8 procent.

Läkarärenden

Under året begärde Trafikskadenämnden att nämndens läkare skulle yttra sig i 82 ärenden och läkarna lämnade 81 utlåtanden. Vidare prövade nämnden 82 ärenden med ett eller flera läkarutlåtanden. Vid årsskiftet 2016/2017 fanns det 12 läkarärenden under pågående handläggning hos nämnden, vilket var en minskning i jämförelse med föregående år.

Hanteringstiden för läkarärendena var under året i

genomsnitt 12,8 månader.

Nämndens läkare avvek från bolagens förslag i drygt 54 procent av de lämnade utlåtandena. Av dessa föreslog läkarna en höjning av ersättningen i 42 procent och en sänkning i cirka 12 procent av fallen.

Försäkringsbolagens hanteringstider

Nämnden sammanställer varje år statistik som visar den tid som förflyter innan bolaget skickar in ett ärende till nämnden. Den tiden utgör bolagens hanteringstid. Denna statistik omfattar bara obligatoriska ärenden.

Av de ärenden som bolagen skickade in till nämnden under 2016 hade cirka 33 procent hanterats av bolagen inom en treårsperiod. Detta medförde att den totala hanteringstiden i cirka 67 procent av ärendena var längre än tre år. I drygt 12 procent av ärendena var hanteringstiden längre än tio år.

Ombud

I cirka 60 procent av de ärenden som prövades under 2016 anlätades ett ombud, vilket är en minskning sedan föregående år.

Årsstatistik

	2016		
1. Inkomna ärenden	2 958		
a. Obligatoriska ärenden	2 045		
b. Tvistlösningsärenden	704		
c. §-4 ärenden (januari – april)	209		
2. Prövade ärenden	2 678		
a. Obligatoriska ärenden	2 011		
b. Tvistlösningsärenden	248		
c. §-4 ärenden	419		
d. Sambandsärenden	521		
e. Slutprövade ärenden	1 937		
f. Bordlagda ärenden	82		
g. Underhållsärenden	106		
h. Antal personer som fått sina ärenden prövade	2 518		
3. Antal sammanträden	148		
4. Öppna ärenden vid redovisningsårets slut			
a. Ärendebalans (ej läkarärenden)	1 030		
i. Obligatoriska ärenden	642		
ii. Tvistlösningsärenden	388		
iii. Ärenden som lämnats till nämndens läkare	12		
5. Överensstämmelse mellan bolagens ersättningsförslag och nämndens beslut			
Obligatoriska ärenden	Antal	%	
a. Förslaget = beslutet	1 552	75,8	
b. Nämnden höjde < 10 %	158	7,7	
c. Nämnden höjde 10-25 %	79	3,9	
d. Nämnden höjde > 25 %	124	6,1	
e. Nämnden höjde totalt	361	17,6	
f. Nämnden sänkte	135	6,5	
Tvistlösningsärenden	Antal	%	
a. Förslaget = beslutet	216	94,3	
b. Nämnden höjde < 10 %	3	1,4	
c. Nämnden höjde 10-25 %	1	0,4	
d. Nämnden höjde > 25 %	9	3,9	
e. Nämnden höjde totalt	13	5,6	
6. Ärendenas uppdelning på invaliditetsgrader			
Obligatoriska ärenden	Antal	%	
1-9 %	539	32	
10-14 %	472	28	
15-19 %	254	15,2	
20-49 %	285	16,9	
>50 %	133	7,9	

7. Ombud	Antal	%
Prövade ärenden	2 678	
varav ärenden med ombud	1 588	60,4

8. Läkarärenden	Antal	%
a. Antal ärenden som av nämnden lämnades till läkare	82	
b. Antal lämnade läkarutlåtanden	81	
c. varav ingen ändring i förhållande till bolagets förslag	37	45,7
d. varav ändring i för den skadade positiv riktning	34	42
e. varav ändring i för den skadade negativ riktning	10	12,3

9. Nämndens hanteringstider

a. Månader

	Obligatoriska ärenden		Tvistlösningsärenden	
	Antal	%	Antal	%
<2	69	4,3	3	1,6
2-<4	527	33,4	71	38,4
4-<6	869	55,2	91	49,2
6-<8	83	5,3	20	10,8
8-<10	25	1,6	0	0
>10	3	0,2	0	0

b. Nämndens hanteringstid

	Obligatoriska ärenden	Tvistlösningsärenden
	Genomsnitt dgr (mån)	Genomsnitt dgr (mån)
Jan – dec	141,3 (4,7)	132,1 (4,4)
Läkarärenden jan – dec	385,1 (12,8)	214 (7,1)

10. a. Bolagens hanteringstider (Obligatoriska ärenden)

Med hanteringstider avses den tid som förflyter mellan antingen invaliditetsdagen eller tidpunkten för skaderegleringsperiodens början och den dag då ärendet kommer in till nämnden. I statistiken ingår inte § 4-ärenden, tvistlösningsärenden och sambandsärenden.

	Antal	%	Akkumulerat antal	%
<1	94	6	94	6
1-2	211	13,6	305	19,6
2-3	207	13,3	512	32,9
3-4	248	15,9	760	48,8
4-5	173	11,1	933	60
5-6	149	9,6	1 082	69,5
6-7	112	7,2	1 194	76,7
7-8	65	4,2	1 259	80,9
8-9	59	3,8	1 318	84,7
9-10	41	2,6	1 359	87,3
>10	197	12,7	1 556	100

b. Sammanställning av statistik över hanteringstider 2016 för de olika försäkringsbolagen

Intervall	år <2		2-3		3-6		6-10		>10		Totalt
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal antal	%	
Bolag											
Aktsam	1	2.6	5	13.2	18	47.4	9	23.7	5	13.2	38
Dina Försäkringar	1	5.6	2	11.1	6	33.3	8	44.4	1	5.6	18
Folksam	67	22.8	32	10.9	130	44.2	46	15.6	19	6.5	294
Gjensidige Sveriges Försäkringsaktiebolag	2	12.5	4	25	4	43.8	3	18.8	0	0	16
If Skadeförsäkring	60	23.4	38	14.8	90	35.2	52	20.3	16	6.3	256
Länsförsäkringar	73	18.4	58	14.6	121	30.5	55	13.9	90	22.7	397
Moderna Försäkringar	22	24.2	12	13.1	35	38.5	17	18.7	5	5.5	91
Protector Försäkring	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0	4
SalusAnsvar	2	25	1	12.5	2	25	2	25	1	12.5	8
Svedea Specialförsäkring	4	30.8	2	15.4	7	53.8	0	0	0	0	13
Trafikförsäkrings- föreningen	13	13.3	11	11.2	37	37.8	17	17.3	20	20.4	98
Tre Kronor Försäkring AB	3	37.5	0	0	5	62.5	0	0	0	0	8
Trygg-Hansa	34	14.3	32	13.5	83	35	52	21.9	36	15.2	237
Volvia	17	24.6	7	10.1	27	39.1	14	20.3	4	5.8	69
Övriga	2	22.2	3	33.3	2	22.2	2	22.2	0	0	9
Summa	305	19.6	207	13.3	570	36.6	277	17.8	197	12.7	1 556



Trafikskadenämnden

Box 24048
104 50 Stockholm
www.trafikskadenamnden.se